

Beslutningsforslag nr. B 111. Fremsat den 12. marts 1996 af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om forbedret parlamentarisk kontrol med EU

Folketinget beslutter, at alle forslag til EU-retsakter, som vil medføre, at regeringen på et tidspunkt skal søge forhandlingsmandat i Folketingets Europaudvalg – herunder også forslag, som kan vedtages af Europa-Kommissionen – behandles efter følgende retningslinjer:

A: Når Europa-Kommissionen fremsætter forslag til en EU-retsakt, finder der inden for en passende frist en førstebehandling sted i Folketinget efter samme regler, som gælder for førstebehandling af danske lovforslag.

B: Efter førstebehandlingen sendes forslaget til udvalgsbehandling i det pågældende fol-

ketingsudvalg, der afgiver betænkning over forslaget. Betænkningen bør indeholde en principiel holdning til forslaget samt eventuelle ændringsforslag, som udvalget (flertal/mindretal) ønsker at den danske regering skal arbejde for. Men der foretages ingen anden eller tredje behandling af forslaget.

C: Betænkningen sendes til regeringen samt Folketingets Europaudvalg, som kun kan godkende regeringens endelige forhandlingsoplæg, såfremt dette ligger inden for rammerne af den pågældende udvalgsbetænkning. Hvis dette ikke er tilfældet, sendes sagen til fornyet behandling i Folketinget.

Bemærkninger til forslaget

Det er på tide, at det danske Folketing tager sagen i egen hånd over for det stigende ekspert- og embedsmandsvælde, som er under hurtig udvikling i hele EU. Vi ser en stadig stigende strøm af direktiver og forordninger komme fra EU, som der ikke er nogen form for folkelig eller parlamentarisk kontrol med. Det danske Folketing og dets fagudvalg er i stigende grad sat ud af spillet, og det er umuligt for Europaudvalget, selv med en stor arbejdsindsats, at råde bod på denne udemokratiske udvikling; allerhøjest kan Europaudvalget en gang imellem redde nogle problemer i sidste øjeblik.

Derfor må der tages skridt til at sikre, at den parlamentariske kontrol med Europa-Kommissionens forslag styrkes. Derfor foreslår vi, at den danske regering får til opgave at udvælge de retsakter, som kommer fra EU, til en førstebehandling i det danske Folketing. Det er ikke meningen med forslaget at drukne det danske Folketing med alle de forslag til EU-retsakter, som Kommissionen og dens utallige tekniske komiteer barsler med. Men den danske regering skal forpligtes til at vælge de EU-retsakter ud, som regeringen senere ved den vil komme til Europaudvalget med og anmode om et forhandlingsmandat til

Den førstebehandling, som derefter skal finde sted, vil være med til at sikre, at de forskellige fagudvalg i Folketinget både får mulighed for og pligt til at sætte sig ind i konsekvenserne af de pågældende forslag til EU-retsakter. Den påfølgende behandling i fagudvalget skal derefter munde ud i en principiel stillingtagen i form af en betænkning, som forsyner den danske regering med et principielt grundlag for at forhandle de danske interesser ud fra.

Med vedtagelse af dette forslag til folketingsbeslutning vil der være skabt mulighed for, at det danske Folketing i langt højere grad kan være med til at generobre noget af det tabte politiske terræn i forhold til magtforskydningen til Europa-Kommissionen og embedsmændene og eksperterne i EU og for den sags skyld også til embedsmændene i de danske ministerier. Forslaget er praktisk muligt at gennemføre, og med den kritik, som i stigende grad er kommet fra en lang række politiske partier herhjemme, skulle det

være muligt at få tilslutning til en sådan procedure. I Politiken den 28. februar 1996 siger Jørn Jespersen fra SF, at »... når Folketingets Europaudvalg i dag kommer ind i EU-beslutningerne, er de nye direktiver stort set behandlet færdig. Der mangler kun de sidste detaljer og den endelige stillingtagen til, om Danmark skal stemme ja eller nej. Vi må ind med politiske mandater, allerede når forslagene forberedes«.

Folketingets formand, Erling Olsen, har også spillet ud med en række forslag til, hvordan det danske Folketing og fagudvalgene kan få en større politisk rolle at spille. Efter forslagsstillernes opfattelse er den bedste – og sikreste – måde, hvorved udvalgene og Folketinget får en større indflydelse, en førstebehandling og efterfølgende udvalgsbehandling med afgivelse af betænkning.

Sonja Mikkelsen fra Socialdemokratiet siger til Politiken den 10. februar 1996, at hun går ind for, at direktivforslag fra Europa-Kommissionen om principielle sager skal debatteres i Folketinget, før ministrene behandler sagerne i Bruxelles. »I praksis er det ofte embedsmænd, der forhandler om sagerne, inden ministrene tager sig af den endelige vedtagelse. Folketinget bør gennem beslutningsforslag opstille nogle politiske mål, før forhandlingerne i Bruxelles starter,« siger hun til Politiken. Et lignende ærinde er Hardy Hansen fra SiD ude i, da han i samme artikel i Politiken siger, at »... for eksempel forhandler man for tiden et arbejdsmarkedsdirektiv, hvor man også er inde på spørgsmål om børnearbejde, skifteholdsarbejde og den ugentlige arbejdstid. Der ville det have været rart, hvis Folketinget på et tidligere tidspunkt kom ind i den debat«.

I samme retning går Bjørn Elmquist fra De Radikale, som udtaler: »Folketinget skal ind, så snart et udkast til et direktiv ligger klart«. »Der kan et beslutningsforslag være en fremgangsmåde, men det må naturligvis ikke kunne fastlåse forhandlingerne i Bruxelles,« siger han til Politiken den 10. februar 1996.

Frank Dahlgaard fra De Konservative skriver i en kommentar i Politiken den 28. februar 1996, at »... vores gode, gamle folkestyre er ved at blive undergravet af EU-direktiver og forordninger fra Bruxelles.

Det er efter min mening i strid med grundloven, og det må stoppes. En stor del af Folketingets lovgivning er allerede i dag dikteret af beslutninger truffet i Bruxelles«.

At det er påkrævet med nye initiativer, som bryder med den hidtidige struktur, er også påvist i en undersøgelse, som en gruppe forskerne fra Handelshøjskolen i København har gennemført om Danmarks EU-politik. Ifølge Politikens referat fra den 19. januar 1996 er en af konklusionerne, at »... når danske topembedsmænd lægger linjen i EU-forhandlingerne, er de i tæt kontakt med både erhvervslivet og andre dele af embedsværket. Derimod er Folketinget kørt ud på sidelinjen«. Ove K. Pedersen fra Center for Offentlig Organisation og Styring på Handelshøjskolen siger: »Den afgørende trekant i den danske EU-proces går mellem ministrene, embedsmændene og interesseorganisationerne. Disse tre led er blevet styrket, mens Folketinget er blevet svækket.« Han bliver spurgt om Europaudvalget i Folketinget og dets mulighed for at

give mandat til ministrene, før de forhandler i Bruxelles, og svarer hertil: »Det er rigtigt. Men forberedelsen og de indledende forhandlinger, der udføres af interesseorganisationer og embedsmænd, sætter alvorlige bindinger på, hvad Europaudvalget overhovedet kan beslutte. I Danmark ligger initiativet til ny lovgivning hos partierne i Folketinget. I EU er initiativet hos Kommissionen, der i praksis har lagt den i et samspil mellem embedsmænd og interesseorganisationer både på EU-plan og i de enkelte lande.«

Sammenlagt peger alt i retning af, at det er nødvendigt, at Folketinget må sørge for, at det lovgivende arbejde tages tilbage til Folketinget, således at man modvirker tendensen til, at alle vigtige beslutninger – og også mange mindre vigtige – i stadig stigende grad i praksis tages af embedsmænd og interesseorganisationer i Danmark og i Europa-Kommissionen og dens hundredvis af tekniske komiteer og ansatte og lobbyister.